

Izabela
Główny inspektorat
Ochrony Środowiska

Organy IOŚ

Główny Inspektor Ochrony
Środowiska (GIOŚ)

Główny Inspektorat Ochrony
Środowiska

Centralny Organ Administracji
Rządowej

*Nadzorowany przez
Ministra Środowiska*

16 Wojewódzkich Inspektorów
Ochrony Środowiska
(WIOŚ)

16 Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony
Środowiska

34 Delegatury WIOŚ

Organ rządowej administracji
Zespolonej w województwie

Nadzorowany przez wojewodę.

Zadania i uprawnienia IOŚ

Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji
Ochrony Środowiska (Dz.U. 2018 r., poz.
1471 i 1479)

Inspekcja Ochrony Środowiska jest powołana do:

kontroli przestrzegania przepisów o
ochronie środowiska

badania i oceny stanu środowiska

Podstawowe zadania IOŚ

- ▶ **Prowadzenie państwowego monitoringu środowiska;**
- ▶ **Kontrola podmiotów korzystających ze środowiska w zakresie przestrzegania przepisów o ochronie środowiska oraz decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska;**
- ▶ **Wykonywanie pomiarów wielkości emisji oraz poziomu substancji lub energii występujących w środowisku;**
- ▶ **Udział w przekazywaniu do użytkowania obiektów lub instalacji jako przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;**
- ▶ **Przeciwdziałanie poważnym awariom oraz sprawowanie nadzoru nad usuwaniem ich skutków;**
- ▶ **Podejmowanie decyzji wstrzymujących działalność prowadzoną z naruszeniem wymagań ochroną środowiska;**
- ▶ **Wymierzanie kar pieniężnych za naruszanie przepisów prawa i decyzji;**

Kontrolowane przepisy dot. odpadów

Ustawa ramowa : ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2018 r. poz. 992, 1000 i 1479);

Ustawy szczegółowe:

- o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów,
- o opakowaniach i odpadach opakowaniowych;
- o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym;
- o bateriach i akumulatorach;
- o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji;
- o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej;
- o odpadach wydobywczych.

Znowelizowane przepisy

- ▶ **USTAWA z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz.U z dnia 3 sierpnia 2018 r. ,poz. 1479) -**
  - ▶ weszła w życie z dniem 2019-01-01;
  - ▶ przepisy dot. nowych kompetencji kontrolnych - z dniem 18 sierpnia 2018 r;
- ▶ USTAWA z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z dnia 21 sierpnia 2018 r., poz. 1592).

Główne cele nowelizacji ustawy o IOŚ

- ▶ Wzmocnienia działań kontrolnych IOŚ - zwiększenia skuteczności kontroli i wyeliminowanie szarej strefy w obszarze środowiska, w tym w gospodarce odpadami poprzez:
  - ▶ wyposażenie IOŚ w bardziej skuteczne instrumenty prawne i techniczne, możliwe do zastosowania podczas kontroli oraz zwiększenie wysokości kar pieniężnych,
- ▶ Wzmocnienia działań monitoringowych IOŚ
  - ▶ Optymalizacja i elastyczność w prowadzeniu badań monitoringowych i wykonywaniu badań na potrzeby kontroli;
  - ▶ Optymalizacja kosztów uzyskania i utrzymania akredytacji.

Wpływ na skuteczność kontroli IOŚ w zakresie gospodarki odpadami przed reformą

Brak możliwości „złapania na gorącym uczynku” gospodarowania odpadami wbrew przepisom

Problemy z wejściem na kontrolę interwencyjną
Zawiadamianie podmiotu o zamiarze przeprowadzenia kontroli zgodnie z przepisami ustawy Prawo przedsiębiorców (wcześniej ustawy o swobodzie działalności gospodarczej)

Brak możliwości zebrania materiału dowodowego przed formalnym rozpoczęciem kontroli (zebrany ew. materiał nie miał mocy dowodowej), bez wiedzy podmiotu;

Nowelizacja ustawy o IOŚ - zwalczania nieprawidłowości w obszarze ochrony środowiska

- ▶ **Nowe zadanie do realizacji przez IOŚ:**
- ▶ Ściganie przestępstw przeciwko środowisku określonych w Kodeksie karnym oraz wykroczeń określonych w Kodeksie wykroczeń oraz ustawach wymienionych w ustawie o IOŚ, w tym wnoszenie i popieranie aktów oskarżenia (art.2, ust. 1a);
- ▶ W kilku sprawach prokuratura poleciła już wojewódzkim inspektorom ochrony środowiska przeprowadzenie określonych czynności w ramach prowadzonych śledztw przez organy ścigania.

Zmiany w organizacji pracy i kontroli IOŚ - ułatwienia w zwalczaniu nielegalnych działań

- ▶ Wprowadzenie dla inspektorów ochrony środowiska pracy zmianowej - możliwość wykonywania kontroli w systemie całodobowym również w porze nocnej;
- ▶ Kontrole interwencyjne i pozaplanowe bez wcześniejszego zawiadomienia podmiotu o zamiarze jej przeprowadzenia (obowiązek powiadamiania z 7-dniowym wyprzedzeniem - dla kontroli planowanych);
- ▶ Kontrole interwencyjne rozpoczynane tylko po okazaniu legitymacji służbowej potwierdzającej tożsamość i uprawnienia inspektora do jej wykonania;
- ▶ Kontrole w zakresie gospodarki odpadami, prowadzone na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska- bez stosowania przepisów Rozdziału 5 - Ograniczenia kontroli działalności gospodarczej ustawy Prawo Przedsiębiorców;

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 22 sierpnia 2018 r.

w sprawie wzoru
legitymacji służbowej
inspektora Inspekcji
Ochrony Środowiska

RZECZPOSPOLITA
POLSKA

INSPEKCJA
OCHRONY ŚRODOWISKA

Awers

Revers

Nowe narzędzia kontrolne

- ▶ Możliwość prowadzenia na terenie całego kraju kontroli inicjowanych z poziomu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska przez:
- ▶ wyspecjalizowane zespoły kontrolne złożone z inspektorów z różnych terytorialnie wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska - w obszarach nielegalnych działań obejmujących obszar kilku województw;
- ▶ możliwość tzew. kontroli krzyżowych tj. równoczesnej kontroli kilku podmiotów na terenie kilku województw zaangażowanych np. w nielegalne działania z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.
- ▶ GIOŚ powołał już 5 takich zespołów kontrolnych;

Nowe uprawnienia kontrolne IOŚ

- ▶ Wykonywanie czynności kontrolnych (obserwowanie i rejestrowanie obrazu zdarzeń oraz dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom) z użyciem *nowoczesnych środków technicznych m.in. bezzałogowych statków powietrznych - drony, techniki satelitarne*;
- ▶ Żądania przez inspektora podczas kontroli uruchomienia instalacji lub urządzeń;
- ▶ Dokonywanie oględzin pomieszczeń i innych miejsc;
- ▶ Żądania okazania dokumentów finansowych;

Nowe uprawnienia kontrolne IOŚ c.d.

- ▶ Ustalanie tożsamości osób oraz żądaniu okazania dokumentów niezbędnych do wymierzenia grzywny w drodze mandatu karnego lub sporządzeniu wniosku o ukaranie;
- ▶ Ustalanie tożsamości osób oraz żądaniu okazania dokumentów niezbędnych do wymierzenia grzywny w drodze mandatu karnego lub sporządzeniu wniosku o ukaranie;
- ▶ Przestłuchiwanie osób pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, o której mowa w Kodeksie karnym;
- ▶ Udzielanie pouczeń, zwracanie uwagi, ostrzeganie lub stosowanie innych środków oddziaływania wychowawczego.

Nowe narzędzia kontrolne

- ▶ Przeszukiwanie pojazdów przewożących towary oraz kontroli dokumentów związanych z przewozem towaru, jeżeli zachodzi podejrzenie przewożenia odpadów;
- ▶ Określenie składu morfologicznego odpadów w oparciu o wiedzę ekspercką,
- ▶ Przykład: deklarowane odpady w zatrzymanym pojeździe - inne niż niebezpieczne, w praktyce - mieszanina odpadów niebezpiecznych - woj. śląskie (WIOŚ w Katowicach);

Nowe narzędzia kontrolne

- Informacje uzyskane w czasie prowadzenia czynności, o których mowa w przepisach, w sprawie postępowaniach

Wstrzymanie działalności podczas działań kontrolnych

- ▶ (art.12 ust.4) Możliwość wydawania przez WIOŚ w trakcie kontroli decyzji wstrzymującej:
  - ▶ działalność w zakresie stwarzającym zagrożenie zdrowia lub życia ludzi albo zagrożenie zniszczenia środowiska;
  - ▶ oddanie do użytku obiektu budowlanego, zespołu obiektów lub instalacji niespełniających wymagań ochrony środowiska
- **w rygorze natychmiastowej wykonalności;**

Rozszerzenie katalogu organów do których IOŚ może wystąpić o pomoc w przeprowadzeniu czynności kontrolnych (art. 10a)

Policja, KAS, Inspekcja Transportu Drogowego, urzędy nadzoru górniczego, Państwowa Inspekcja Pracy, Inspekcja Handlowa, Państwowa Inspekcja Sanitarna, Inspekcja Weterynaryjna, Państwowa Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Straż Graniczna, Państwowa Straż Pożarna.

Pomoc może polegać m.in. na:

- Umożliwieniu inspektorowi wejścia na kontrolowany teren, do kontrolowanego obiektu lub do środka transportu;
- gromadzeniu i zabezpieczaniu dowodów popełnienia przestępstwa albo wykroczenia;
- ustalaniu tożsamości i przesłuchiwaniu osób w celu ustalenia stanu faktycznego istotnego dla prowadzonego postępowania;
- zapewnieniu bezpieczeństwa inspektorowi.

Ww. Organy nie mogą odmówić udzielenia pomocy IOŚ.

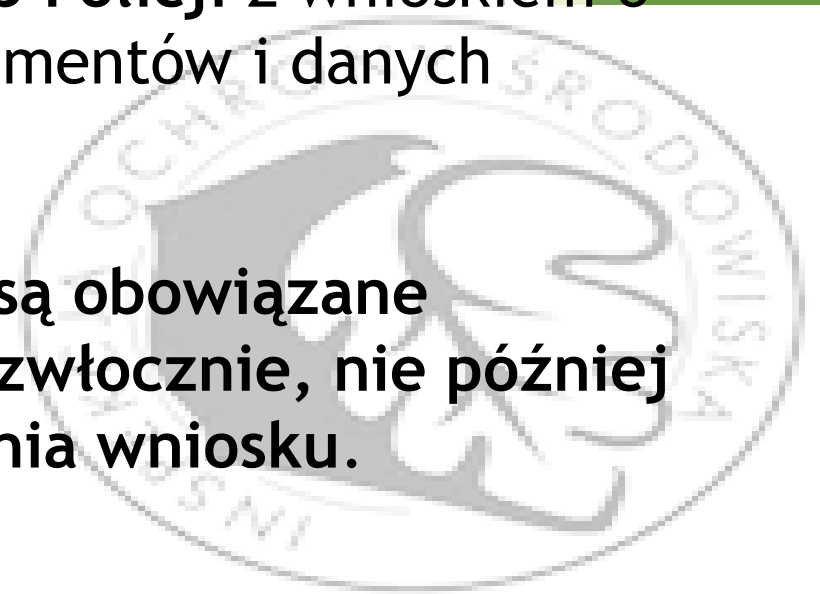
Zwiększenie zakresu pomocy Policji podczas przeprowadzenia kontroli przez IOŚ

- ▶ (Art. 10a ust.4) W przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa polegającego na udaremnianiu lub utrudnianiu wstępu na kontrolowany teren, do kontrolowanego obiektu lub do środka transportu
- ▶ Policja obowiązana jest, na wniosek WIOŚ, umożliwić inspektorom ten wstęp, w tym przy wykorzystaniu środka przymusu bezpośredniego.

Większa dostępność do informacji innych organów c.d.

- (Art. 16) Organy Inspekcji Ochrony Środowiska mogą zwrócić się do **każdego organu administracji publicznej lub Policji** z wnioskiem o udzielenie informacji lub udostępnienie dokumentów i danych związanych z ochroną środowiska.
- Organy administracji Publicznej oraz Policja są **obowiązane** przekazać informacje, dokumenty i dane **niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni** od dnia złożenia wniosku.

Zwiększenie możliwości uzyskiwania informacji od innych organów na potrzeby wykonywania czynności dot. przeciwdziałania przestępstwom i wykroczeniom

- (art.10e) Organy IOŚ mogą korzystać z informacji kryminalnej zgromadzonej w Krajowym Centrum Informacji Kryminalnych
- Na wniosek GIOŚ lub WIOŚ organy ścigania oraz organy Krajowej Administracji Skarbowej udostępniają informacje uzyskane w toku czynności operacyjno-rozpoznawczych niezbędne do wykonywania ww. czynności oraz kontroli.

Kary pieniężne - utrudnianie kontroli

- ▶ **Kara za uniemożliwienie lub utrudnienie IOŚ przeprowadzenia kontroli (Art. 31c)**
  1. Kara pieniężna w wysokości od 10 tys. zł do 100 tys. zł.
  2. Kary pieniężne wymierza, w drodze decyzji, właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska.
  3. Decyzji, organ Inspekcji Ochrony Środowiska może nadać rygor natychmiastowej wykonalności.

Zmiana ustawy o odpadach - wprowadzenie procedury postępowania z zatrzymywanymi pojazdami transportującymi odpady (art.24 a)

- ▶ Zatrzymanie transportu odpadów przez KAS, SG, ITD, **Policję** i WIOŚ gdy ujawniono:
  - 1) naruszenie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów,
  - 2) przemieszczanie odpadów do nieuprawnionego odbiorcy,
  - 3) naruszenie przepisów o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów;
- ▶ Kierowanie, pojazdu wraz z odpadami, na koszt transportującego, na miejsce magazynowania odpadów wyznaczone w wojewódzkim planie gospodarki odpadami (1 miejsce na 1 mln mieszkańców, nie więcej niż 3 miejsca);
- ▶ Obowiązek utworzenia miejsca, w ciągu 6 miesięcy od uchwalenia planu spoczywa na staroście - **do 18 września 2019r.**;

Procedury postępowania z zatrzymywanymi pojazdami z odpadami c.d.

- ▶ Pojazd wraz z odpadami pozostaje na miejscu do czasu zagospodarowania odpadów przez podmiot odpowiedzialny za transportowane odpady;
- ▶ Starosta nakłada obowiązek zagospodarowania zatrzymanych odpadów;
- ▶ Obowiązek zagospodarowania odpadów przez transportującego - jeśli nie wskaże wytwórcy lub odbiorcy odpadów (transportujący posiadaczem odpadów);
- ▶ Kary dla Starostów za nieutworzenie miejsc magazynowania odpadów - od 10 do 100 tys. zł.

Ustawa o odpadach - narzędzia prawne usprawniające kontrolę IOŚ nad gospodarką odpadami

- ▶ *Zaostrzenie wymagań uzyskania zezwolenia na zbieranie lub przetwarzanie odpadów*
  - Wydanie zezwolenia na zbieranie lub przetwarzanie odpadów po przeprowadzonej przez WIOŚ kontroli w zakresie spełniania wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska - w przypadku negatywnej opinii - organ odmawia wydania zezwolenia (art. 41a ust.1) ;
  - Uznanie albo odmowa uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny w drodze decyzji marszałka województwa - po opinii WIOŚ (wiążącej) (art. 11);

Nowe narzędzia sankcyjne IOŚ w zakresie gospodarki odpadami - nowelizacja ustawy o odpadach

- *(Art.32 ust 1a) Wstrzymanie działalności posiadacza odpadów*, w przypadku gdy posiadacz ten zbiera lub przetwarza odpady bez wymaganego zezwolenia - natychmiastowe wykonanie;
- *(Art.32 1b) Wstrzymanie działalności posiadacza odpadów*, w przypadku gdy w okresie 3 lat posiadaczowi wymierzona zostanie druga administracyjna kara pieniężna za naruszenie polegające na gospodarowaniu odpadami niezgodnie z zezwoleniem - natychmiastowe wykonanie;

Nowelizacja ustawy o odpadach - zwiększenie wymiaru kar pieniężnych (art. 194, 194a i 194b)

- Administracyjna kara pieniężna za zbieranie odpadów lub przetwarzanie odpadów bez wymaganego zezwolenia - **od 10000 zł do 1 000 000 zł** (według wzoru określonego w załączniku nr 6 do ustawy);
- Administracyjna kara pieniężna za gospodarowanie odpadami niezgodnie z posiadanym zezwoleniem - **od 1000 zł do 1 000 000 zł**;
- W przypadku wymierzenia ww. kar po raz drugi i kolejny - dwukrotność kwoty,
- Administracyjna kara pieniężna za niedostarczanie odpadów przez transportującego odpady do: posiadacza odpadów, miejsca przeznaczenia odpadów - wskazanego przez zlecającego usługę transportu odpadów - **od 1000 zł do 100 000 zł**;

Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania lub składowania odpadów

► Określone:

- wymagania dla prowadzenia wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania lub składowania odpadów,
- minimalne wymagania dla urządzeń technicznych systemu kontroli,
- wymogi przechowywania i udostępniania zapisanego obrazu,

Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania lub składowania odpadów

- System prowadzi się w taki sposób, aby obraz z kamery rejestrującej obraz był dostępny w czasie rzeczywistym przez system teleinformatyczny dla pracownika WIOŚ właściwego dla lokalizacji miejsca magazynowania lub składowania odpadów:
  - paliwa alternatywnego oraz odpadów przygotowanych bezpośrednio do produkcji paliwa,
  - papieru
  - tekstyliów,
  - odpadów wielkogabarytowych,
  - tworzyw sztucznych,
  - odpadów wielomateriałowych
- Dostępność obrazu w czasie rzeczywistym zapewnia się przez udostępnienie właściwemu WIOŚ loginu i hasła dostępu do wizyjnego systemu kontroli, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

